

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЙНА КНЯГИНЯ“
✉ 4210 гр.Стамболийски,ул.„Заводска”№2,☎ 0339/62533
e-mail:dg_rk@abv.bg

Утвърждавам!
Заповед РД-09-01А /10 .09.2020 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ОСНОВАНИЕ, СЪЩНОСТ

На основание чл.29 от Наредба 5/03.06.2016 г., глава 3, раздел Първи, Детската градина изработва като част от своята Стратегия и прилага ПРОГРАМНА СИСТЕМА, която приема с решение на Педагогическия съвет.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование - полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Подцели:

- осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- съчетаване на практическа и умствена дейност;
- оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;

- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Програмната система създава условия за придобиването на компетентностите по седемте образователни направления от всяко дете, отчита спецификата на ДГ, съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

СТРУКТУРА

Подходи на педагогическо взаимодействие

Водещи подходи, които педагогическите специалисти от ДГ"Райна Княгиня", ще прилагат в своята работа и които ще бъдат ключови за постигане на глобалната цел на Стратегията са следните:

- **Индивидуален подход** към детската личност - създаване на условия всяко дете да действа индивидуално, да има свободен избор в дейностите, неограничени възможности за всяка ситуация с оглед цялостното му развитие.
- **Конструктивизъм** – създаване на условия детето активно да моделира своето разбиране или знание, чрез взаимодействие в различни дейности. Да предоставяме възможности за изява на децата , да ги подкрепяме, насърчаваме, улесняваме и тестваме в реални условия, да подържаме интереса и мотивацията им. Да учи конструктивно едно дете означава да учи активно, да решава проблеми, да пренася /трансферира/ наученото в реални условия, да решава различни казуси, проблемни задачи, да повишава своята самостоятелност и критично мислене. При този подход детето е ситуирано в центъра на онова, което правим в групата, в противовес на традициите и догмите, то е АКТИВНО действащ субект и личност в процеса на учене чрез игра. Конструктивизмът е „учене чрез участие".
- **Включване на семейството** като партньор на институцията във всички дейности и по различни начини и форми.
- **Креативност и успеваемост.**

ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.).
Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

Формите за педагогическо взаимодействие са:

- основна
- допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.
Педагогическа ***ситуация*** – основна форма на педагогическо взаимодействие
Същност на *ситуацията* – педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата.
Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.

Разпределение на педагогическите ситуации – Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Разпределяне на формите на педагогическо взаимодействие в ДГ"РАЙНА КНЯГИНЯ"

Седмичният брой на педагогическите ситуации **при организиране на целодневна и почасова организация по възрастови групи** е:

Първа възрастова група

Образователно направление	Брой
Български език и литература	2
Математика	1
Околен свят	1
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструиране и технологии	1
Физическа култура	3
Общо:	**12**

Втора възрастова група

Образователно направление	Брой
Български език и литература	3
Математика	1
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструиране и	1

технологии	
Физическа култура	3
Общо:	**14**

Трета подготвителна възрастова група

Образователно направление	Брой
Български език и литература	3
Математика	2
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	3
Конструиране и технологии	2
Физическа култура	3
Общо:	**17**

Четвърта подготвителна възрастова група

Образователно направление	Брой
Български език и литература	4
Математика	3
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	3
Конструиране и технологии	2
Физическа култура	3
Общо:	**19**

Определеният брой педагог.ситуации е в съответствие с чл.24(1),(2) от Наредба №5 за предучилищното образование от 03.06.2016 г., в сила от 01.08.2016 г., издадена от МОН.

Не се надвишава максималният брой седмични педагогически ситуации. Няма да се организират и провеждат в детската градина педагогически ситуации по други образов. направления, във връзка с прилагането на авторски и иновативни програмни системи.

Времетраене на ситуацията – Продължителността на една педагогическа ситуация ситуациите, зависимост от възрастта на децата варира:

от 10 до 15 минути – за първа възрастова група.
от 15 до 20 минути – за втора възрастова група.
от 20 до 25 минути – за трета възрастова група.
от 25 до 35 минути – за четвърта възрастова група.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие през учебната година

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми

Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии,спортни празници,тържества, развлечения,наблюдения на обекти от околната среда.
Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.
Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната година - в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.
Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година - в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Организация на деня – дневен режим
/Приложение № 2 /

Тематично годишно разпределение за всяка възрастова група
/Приложение 3 /

Тематичното разпределение включва темите, очакваните резултати, методите и формите за проследяване постиженията на децата във всяка група по ОН за учебната година.
Разработва се от учителите по възрастови групи като се отчитат интересите на децата и спецификата на ДГ. Осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по ОН.
Варианта за изработване на тематичното разпределение е по избор на учителите.
Утвърдените от Директора тематични разпределения се съхраняват от учителите на групата заедно с дневника на групата. Темите, които ще се реализират в съответния месец имат глобален характер, реализират се чрез една или няколко ПС и дават възможност за придобиване на компетентностите от различните ОН.

Тематичното разпределение може да се преструктурира при възникнали обстоятелства от обективен характер. Това се отнася за конкретната група и се предоставя на Директора за утвърждаване. Съхранява се от учителите заедно с дневника на групата.

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Участници в ПУО са децата, учителите, родителите, директора.
Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите а детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.
Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- на ниво детската градина – във форма на Настоятелство/ Обществен съвет.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Провеждат се по договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата (сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.
Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. По време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Видове разговори:
Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведете преди началото на учебната година или в нейното

начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация

Провежда се по инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

По инициатива на учителя

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

По инициатива на родителя

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми: Видове съобщения

Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане.

Писмените съобщение могат да бъдат - е-майл, sms по мобилен телефон.

Кога се използват?

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската гадина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи" и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).
Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят" традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.
Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.
В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.
Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.
Значението на включването на родителя има тристранен характер:

за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.

за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- Сайт на детската градина;
- Информационни табла за родителя;
- Фейсбук на ДГ.

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

- Портфолио на учителите в групата.

Сътрудничество между ДГ и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

В зависимост от условията на населеното място, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културо-просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.